

**MARKABYGD
VELFORENING
STIFTET 21. MAI 1987**

Malvik kommune
Areal og samfunnsplanlegging
v/Anne Guri Ratvik
Pb. 140
7551 Hommelvik

15.09.2018

Høringsuttalelse kommuneplanens arealdel 2018-2030

Markabygda Velforening (MBV) representerer beboere og hytteeiere i området som primært ligger mellom E6 på Leistad og kommunegrensen nær Jonsvatnet. I kommunedelplanen for 2018-2030 er det et antall tiltak innenfor MBV sitt nedslagsfelt:

- B7 og B17 - Bolig, Kvegjardsplassen, ønsker å endre fra LNF til bolig, rådmannens anbefaling «Ikke tatt inn»
- B8 – Bolig, Markabygdvegen, ønsker å endre fra LNF til bolig, rådmannens anbefaling «Ikke tatt inn»
- M2 - Steinbrudd og massedeponi, Vollan, ønsker å endre fra LNF til steinbrudd og massedeponi, rådmannens anbefaling «Tatt inn»
- M5 – Deponi, Buås 1, ønsker å endre fra LNF til deponi, etterbruken skal være dyrkamark, rådmannens anbefaling «Tatt inn»
- M6 – Deponi, Buås 2, ønsker å endre fra LNF til deponi, etterbruken skal være dyrkamark, rådmannens anbefaling «Ikke tatt inn»
- M7 – Deponi, Sjøvold, ønsker å endre fra LNF til deponi, etterbruken skal være dyrkamark, rådmannens anbefaling «Tatt inn»
- M8 – Deponi, Herjuan, ønsker å endre fra LNF til deponi, etterbruken skal være dyrkamark, rådmannens anbefaling «Ikke tatt inn»
- A7 - Annet (travbane), Leistad, ønsker å endre fra LNF og samferdselsformål til areal avsatt til travbane, rådmannens anbefaling «Tatt inn»
- A1 – Fritidsbebyggelse, Herjuan, ønsker å endre fra LNF til fritidsbebyggelse for å etablere kolonihage, rådmannens anbefaling «Tatt inn»
- A4 og A6 - Skileik og parkering, Vollan, ønsker å avsette areal til skileik og parkering. Arealet for skileik vil fremdeles benyttes som dyrkamark på vår, sommer og høst, rådmannens anbefaling «Tatt inn»

Et antall av disse tiltakene er enten ikke anbefalt tatt inn i arealplanen eller anses å ha få/ingen negative konsekvenser for interessenter i vårt område. Dette gjelder B7, B17, B8, M6, A1, A4 og A6. Vår høringsuttalelse berører heller ikke A7, travbanen, dels fordi beboerne og hytteeierne i området fordeler seg langs hele skalaen fra sterkt negativ til sterkt positiv, og dels fordi så mange andre aktører er aktivt involvert i saken at et nøytralt innspill fra vår side ikke vil ha noen verdi.

Dermed omfatter denne høringsuttalelsen tiltakene M2, M5 og M7, som alle av rådmannen er anbefalt tatt inn. Også for disse må det påpekes at velforeningens

medlemmer og styre ikke er samstemte i sitt syn, men denne høringsuttalelsen balanserer begge sider og er en enstemmig uttalelse fra styret.

Generelle argumenter for tiltakene

Mesteparten av nedslagsfeltet for MBV er regulert som LNF-område og har en lang historie med landbruk. Fortsatt er det et betydelig antall gårdsbruk i aktiv drift her samlet på et relativt lite område, og ved at flere bruk har investert i nye anlegg er det en generell mangel på fôr i området. Ved gjennomføring av massedeponier som et virkemiddel for å forbedre/øke mengden dyrket mark med fôrproduksjon forbedres denne situasjonen. Årets sommer har forøvrig understreket viktigheten av å utvikle arealer til fôrproduksjon.

Disse deponiene bidrar også til å erstatte nedbygd dyrket mark, både i Malvik kommune og nabokommuner.

Vi er også kjent med at det generelt har vært krevende å finne egnede steder for deponering av overskuddsmasser fra bygg- og anleggsprosjekter i regionen og mottak av masser i området avhjelper denne situasjonen. Tilsvarende har samfunnet løpende behov for egnede steinmasser og et steinbrudd nært beliggende til E6 vil bidra til å dekke dette behovet.

Generelt vil alle tiltakene, dersom de gjennomføres, føre til at grunneierne oppnår bedre og mer lønnsom utnyttelse av arealene sine, noe som bidrar til å sikre eksistensgrunnlaget for landbruket i området.

Senere i uttalelsen omtales sårbarhet for fiskevann for avrenning, men landbruket har lange tradisjoner for utkjøring av naturgjødning hver vår og sommer, og dette skjer i velregulerte og kontrollerte former i henhold til det enkeltes bruks miljøplan. Dette sikrer at påvirkningen på vann og miljø ellers minimeres når deponier er fullført og tilsådd.

Generelle argumenter mot tiltakene

Både massedeponier og steinbrudd medfører trafikkmessige forhold som byr på en rekke utfordringer. For det første er vegene i området enten svært smale, med 4 meters bredde og med svake skuldre og dype grøfter, eller grusveger, og det er generelt mye svinger og bakker. Det er allerede betydelig trafikkmengde i området, både privatbilisme, landbrukstrafikk, skolebuss, turutfart, myke trafikanter til fots, sykkel og hest, osv. Ytterligere lange perioder med tusener av lastebiler langs de samme vegene vil by på utfordringer mht. sikkerhet og fremkommelighet. Erfaringene fra flere år med massedeponier i det samme området er at dette har resultert i mange hendelser i form av utforkjøringer og nestenulykker.

Videre er vegene i området sårbare for skader. Den tungtrafikken gjennomførte deponier har medført har påført vegene skader på flere strekninger, der asfalten har gått i oppløsning og vegskuldrene er brutt ned. Strekninger uten fast dekke har også

problemer med teleløsning. Malvik kommune har selv erkjent dilemmaet i at entreprenører og grunneiere tjener penger på massedeponiene, mens det offentlige blir sittende med kostnadene til utbedring av veiene, som det ikke er avsatt midler til.

Særskilte argumenter mot enkelttiltakene

Deponiene i tiltak M5 og spesielt M7 er lokalisert i nærhet til våtområder og fiskevann. Hestsjøen og Tufttjønnna er to av svært få fiskevann i Malvik kommune uten gjedde og med god bestand av ørret. Tidligere analyser av Hestsjøen har konkludert med at vannet og fiskeforholdene er sårbare for avrenning. Det er ikke gjennomført prøvefiske/måling av fiskebestand etter gjennomført deponi på Sjøvold så det finnes ikke data på om dette har hatt konsekvenser for fisken, men det er observert økt gjengroing i deler av vannet de siste årene. Statens Vegvesen avdekket forøvrig i sin kontroll av stikkrenner (primo november 2015) at mye av massene fra det gjennomførte deponiet på Sjøvold hadde havnet i stikkrennen slik at denne hadde blitt tett.

Spesielt for tiltakene M2 og M7 er det eiendommer lokalisert så tett inntil de berørte områdene at steinbrudd/deponi vil medføre stor lokal sjenanse for naboene i form av støy, støv, gjørme, osv. Spesielt for steinbruddet i tiltak M2, som forventes å være i drift over lang tid, kan dette også medføre forringelse av verdi på naboeiendommer i området.

Virkemidler for å begrense negative konsekvenser av tiltakene

Gitt argumentene presentert over er det umulig for MBV å konkludere med hvorvidt de foreslåtte tiltakene bør gjennomføres eller ikke. Dels har grunneiere, andre beboere og hytteeiere i nedslagsfeltet motstridende interesser, og dels er konsekvensene tiltakene medfører sterkt avhengige av hvordan de gjennomføres og hvilke retningslinjer som legges til grunn. Vi vil derfor peke på noen sentrale forhold kommunen bør ta hensyn til dersom disse tiltakene tas med videre til reguleringsplanfase:

- **Etablering av slamgroper/fordrøyningsdammer.** Det foreligger både forskning og erfaring med massedeponier i sårbare områder, og beste praksis er etablering av et tilstrekkelig antall korrekt utformede dammer som fanger opp avrenning/partikler. Erfaring fra gjennomført deponi på Sjøvold i perioden 2012-2016 viser at etablering av slike dammer har god effekt, men det er også fordyrende og det krever kompetanse å bygge slike på riktig måte. Det er derfor viktig at Malvik kommune, som regulerende myndighet, følger opp arbeidet og griper inn ved evt. avvik.
- **Varighet og rekkefølge av gjennomføringen.** Generelt er det selvsagt slik at jo lengre varighet tiltakene har, jo lengre periode påføres nærområdet og beboerne ulemper. Mer spesifikt når det gjelder massedeponier nær vann/våtområder er det slik at deponier gir langt mer avrenning så lenge et deponi er under oppfylling enn når det er ferdig oppfylt og tilsådd med gras. Erfaring med tidligere deponier i området har vist at det for entreprenørene er

bekvemmelig å ha flere deponier aktive til enhver tid slik at de kan fordele masser ut fra lokalisering, fremdrift i de ulike deponiene, osv. Dette bidrar til å strekke de nevnte ulempene ut i tid. Vi vil derfor sterkt anbefale at evt. tillatelser gis både med absolutte og korte tidsfrister for gjennomføring og med krav om at ett deponi skal fullføres til tilsåing før et nytt deponi påbegynnes.

- **Vurdere permanent/midlertidig reduksjon i fartsgrenser.** Fartsgrensene på tilfartsvegene til deponier/steinbrudd varierer fra 30 til 80 km/t. Langs noen av strekningene er fartsgrensen rett og slett for høy tatt vegens beskaffenhet og den type trafikk tiltakene vil medføre i betraktning. Det bør derfor vurderes om fartsgrensen på de mest krevende strekningene kan settes ned, enten permanent eller i anleggsperioden, eller at det legges begrensninger i hastighet/tidspunkt på døgnet for massetransport.
- **Vurdere avtalene mellom grunneier og entreprenør.** For de foreslåtte deponiene M5 og M7 er det signert avtaler mellom grunneier og entreprenør Br. Bjerkli AS. Disse ansees å være nokså ensidig til gunst for entreprenør, der avtalen ikke stiller krav til entreprenør om sikring av avrenning og etablering av fordrøyningsbasseng eller trafikale forhold. Videre gir den entreprenøren eksklusiv rett til å vurdere og avgjøre om i hvilken grad det er behov for nødvendige reparasjoner av tilførselsveier. Entreprenør som er ansvarlig for arbeidet har også økonomiske interesser for at eventuelle tilleggskostnader blir så lave som mulig. Her er det entreprenør som skal vurdere seg selv. Det sies heller ikke noe om hvem som skal kontrollere at det er rene masser som deponeres. Ved tidligere gjennomført deponi på Sjøvold er det dokumentert tilfeller av urene masser som del av deponert masse. Vi vil derfor anbefale at Malvik kommune utarbeider og legger til grunn for denne typen tiltak en standardisert avtale som sikrer at entreprenørens arbeid reguleres og gjennomføres på en forsvarlig måte.

Med vennlig hilsen

Styret i Markabygda Velforening

Bjørn Andersen	Arild Danielsen	Ketil Herjuaune	Eli Rovik	Thomas Westerhus
Leder	Nestleder	Sekretær	Kasserer	Styremedlem